

Kemecsei Helytörténeti Kronika

2020. XVI. évfolyam 3. szám

Ár: 100 forint

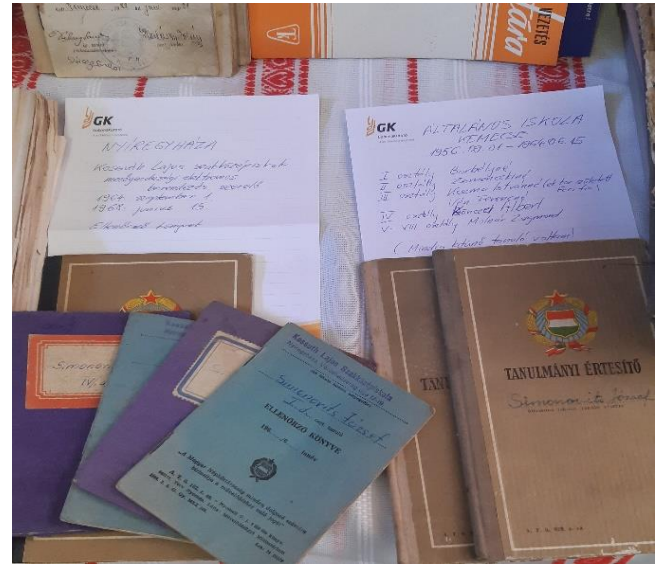
MEGJELENIK NEGYEDÉVENTE

Simonovits József „berepülő-pilóta” múzeumi emlékei

Moldova György „Égi szekér” című 1982-ben megjelent művében szociográfiai - társadalomtörténeti hitelességgel, a tőle megszokott lebilincselő mesélőkedvvel állított emléket a korszak mezőgazdasági repülőinek, az addig felfedezetlen terület hőseinek. Tisztelegve e nehéz hivatás neves és névtelen szakemberei előtt, a 135-136. oldalon a kemecsei **Simonovits Józsefről** is ír. Kemece Város ennek **elismeréséül** a berepülő-pilótának **állított emléket** a 9 szobás Helytörténeti Gyűjteményének négy szobájában.

A 70 éves repülőgép-vezető, mezőgazdasági mérnök 1964-1993 között, **három évtizedes szakmai-emberi életútját** mutatja be múzeumunk unikális repülőemlékekkel, tárgyakkal, dokumentumokkal, saját felajánlása alapján a botkormánytól, repülési naplókön át a pilóta életút ezer emlékeivel, a mezőgazdasági repülés és oktatás, idegenforgalmi repülés és az igény szerinti „berepülés” felbecsülhetetlen értékű relikviáival együtt. Simonovits József **múlthatatlan szülőföldszeretete** tiszteletéül **Kemece** az iránta érzett megbecsülés jeléül **köszöni meg** és szakszerű installálással **mutatja be** a látogatóknak, példaként a ma fiataljai számára, emlékül családtagjainak és öreg barátainak.

Általános iskolai emlékek

(1956. 09. 01. – 1964. 06. 15.)

1. oszt.: Osztályfőnök: Borbély Gyuláné; 2. oszt.: Osztályfőnök: Zemenszki Ferencné; 3. oszt.: Osztályfőnökök: Kozma Istvánné és Vén Ferencné; 4. oszt.: Osztályfőnök: Könczei Albert; 5-8. oszt.: Osztályfőnök: Molnár Zsigmond

Kossuth Lajos Szakközépiskola:

Mezőgazdasági elektromos berendezés szerelő

(1964. 09. 01. – 1968. 06. 15.)

Mindig kitűnő tanuló volt!

Katonaság

Debrecen - Bocskai-laktanya (1968. 09. 09. - 1969. 08. 02.)

Lokátoros kiképzés

Tartalékos repülőgépvezető

Katonai kötelezettség megszűnése:

„OBSIT” - 1999. 10. 01. (50 évesen)

Adalékok Kemece történetéhez

Helikopter KA-26

Kiképzés: 1973. 10. 10. - 1974. 02. 15.

Munkarepülés: 1974. 02. 28. - 1993. 11. 02. - Baranya megye, Tolna megye, Zala megye, Vas megye, Somogy megye, Veszprém megye, Borsod-Abaúj-Zemplén megye, Szabolcs-Szatmár-Bereg megye, Hajdú-Bihar megye. Még sok egyéb helyen is repült.

Legmagasabb képzettsége: Berepülő-pilóta.

Helikopterrel felszállás: 41.276, repült idő: 4840 óra 59 perc.

Életútja

A hivatásos repülés 15 éve alatt szinte az egész ország területét és szakmai ágát bejárta. 1972-ben a Repülőgépes Növényvédő Állomáson, Makón gyakornokrepülés Z-37 Csmelák repülőgéppel. 1973-ban Szeghalmon, Szarvason, Mezőfalván, Őcsényben volt mezőgazdasági repülése és helikopter kiképzése. 1974 és 1977 között Baranya, Tolna, Somogy, Zala, Vas, Veszprém megyében végzett mezőgazdasági repülést és oktatást. 1978. 04. 30-án repülő munkaviszonya megszűnt, Nyíregyházán az Almatárolóban gépkezelő, majd Vaján Nyírkert szervízmeister volt. 1981-ben MÉM Repülőgépes Szolgálat Nyíregyháza repülőtér-berepülő pilóta. 1982-83-ban Borsod és Szabolcs megyében mezőgazdasági repülés, Tarcalon a 140. brigádban dolgozott. 1987. 09. 01-ig Borsod és Szabolcs megyében mezőgazdasági repülést és oktatást végzett.

Magánélete

1949. 10. 01-jén Kemecsén, a Rózsa Ferenc utca 44. szám alatt született. Szülei Simonovits Béla és Ónodi Anna volt.

1972. 10. 14-én megházasodott, felesége a gávai Iván Margit volt. 1973. 08. 11-én született Csaba, 1975. 06. 18-án Roland fia született. 1978-ban Dunaújvárosból Nyíregyházára költöztek.

1983-ban elvált első feleségétől, 1984. 05. 22-én született Erika nevű lánya. Élettársa Csákó Margit volt. Az 1986-87-es év a családi tragédiák kora: Nyíregyházán bátyja, Kemecsén édesanyja halt meg.

1994. 04. 30-án a repülő vállalat feloszlása miatt megszűnt a munkaviszonya, ez évben országgyűlési képviselőjelölt volt Szerencs körzetében. 1995-ben édesipari vállalkozást vezetett.

1996-97-ben az Ipari-Kamarát képviselte, 1999. 01. 01-től a Földművelésügyi Minisztérium falugazdája volt Borsod megyében.

2006. 10. 01-jén nyugdíjba vonult a pilótáknak járó karkedvezményel. Nyugdíjas éveiben természetgyógyászattal foglalkozik és napjainkig adományokat visz Erdélybe!

Órákig tartó beszélgetés gyermekkori barátjával, általános- és középiskolai osztálytársával, Kozma Istvánnal.

Prof. dr. Hajnal Béla egyetemi tanár – Életút köszöntő

A 98. évfolyamába lépett **Statisztikai Szemle**, a **Központi Statisztikai Hivatal** tudományos folyóirata 2020. áprilisi száma közölte Lakatos Miklós, a KSH nyugalmazott, szakmai főtanácsadója **prof. dr. Hajnal Bélával** készített interjúját (353-362. o.).

Megtisztelő, hogy két pécsi professzor után harmadik vidékiként a másfél évtizede indított, évente két statisztikatudománnyal kapcsolatba hozható személy életútját bemutató sorozatba került be. Ebben biztosan szerepe van annak, hogy a Szemle eddig 77 dolgozatát jelentette meg, kötetnyi, mintegy 400 oldal terjedelemben.

Részlet a riportból:

„Hajnal Béla 1948-ban Budapesten született. Iskoláit Kemececsén, Nyíregyházán és Debrecenben végezte. A debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetemen 1971-ben vehette át matematika-földrajz szakos középiskolai tanári diplomáját, 1971 és 1974 között a nagykállói gimnázium tanára lett.

1974-ben került a KSH-ba (Központi Statisztikai Hivatal), ahol 1984-től 21 éven át töltötte be a KSH Szabolcs-Szatmár Megyei Igazgatóságának igazgatói tisztét. 2005 és 2012 között főiskolai tanár, két éven át dékánhelyettes volt a Debreceni Egyetem Egészségügyi Karán, 2008-tól 2016-ig óraadó tanárként oktatott a Nemzeti Közszolgálati Egyetemen és a Budapesti Gazdasági Főiskolán.

1975-ben felsőfokú statisztikai oklevelet kapott a KSH-ban. 1976-ban a természettudomány doktora („summa cum laude”), 1985-ben a közgazdaság-tudomány kandidátusa, 2006-ban a földrajztudományok habilitált doktora tudományos fokozatot szerezte meg.

Számos tudományos cikket publikált településföldrajz, statisztika, demográfia témakörben. Két évtizeden át a Statisztikai Szemle folyóirat-, cikk- és könyvismertető rovatának állandó szerzője volt. Több szakmai és civil szervezet tagjaként, számos nemzetközi konferencián, valamint különböző európai uniós projekteken vett részt.”

A teljes riport elolvasható a város honlapján (site.kemecse.hu), a **KEMECSE** menüponton belül az „**AKIKRE BÜSZKÉK VAGYUNK**” almenüben található dr. prof. Hajnal Béla fotójára kattintva!

Örök emlékül – Örök emlékezetre

Helyes Andrea, leánykori neve Tóth Andrea önkormányzati dolgozó, két generációs családi emlékeket, értékeket adományozott múzeumunknak.

A **nagyapa**, Okányi Tóth János néhai gépész tárgyait, eszközeit, melyek 50 éven át voltak életének tanúi Kemecsén, az Árpád út 1. szám alatti tornácos, verandás házban. A lakóházat is legendák övezték: Régi zsidó ház volt, elásott kincsekről, ékszerekről, többszöri feltárásról, fémdetektoros, eredménytelen keresésről szóltak a hírek.

Tragikus ért véget Tóth János bácsi élete is. Betegsége miatt kellett elhagynia eddigi lakhelyét és 1996-ban, 86 évesen hunyt el lányánál, Abádszalókon. A sok-sok személyes tárgy mellett két telefon, bőrönd, táska, pénztárca, gyújtó, gyufatartó, értékes használati tárgyak, eszközök, szerszámok. Csupán néhányat kiemelve: TJ jelű állatbillog, fúrók, fogók, katonai evőeszköz, rohamsisak, régi 4 db Thonet szék, szekrény, fémfogas, csillár, konyhai eszközök, régi pénzek és egy fakerekű talicska. Kordokumentumok a bekötött Csendőrségi Lapok.

A közelmúltban elhunyt nehézgépező **apa**, Tóth Zoltán Sándor értékes tárgyai közül is kiemelkednek a saját készítésű díszes szíjak és egy karikás ostor.

Néprajzi ritkaság, unikális érték a több mint negyven darabból álló bőrdíszműves szerszámkészlet, egyedi, ritka darab mindegyike. Büszkeséggel őrizte a két betyárruhában készült fényképét, Konfirmációs Emléklapját.

A múzeumunknak is kiemelkedő darabjává vált a féltve őrzött igen jó minőségű csendőrcsizma, egy másik értékes csizma, két lemezjátszó, 28-as biciklije gyereküléssel, két csendőrsapka, 1970-es évekből származó tankönyvek sorozata. Sajnos az ő életében is tragédia történt. Mindkét lábát amputálni kellett, így nem folytathatta szenvedélyét, a lovaglást.

A két generációs múzeumi tárgyak a családi emlékeken túl városunk régi életének, egy elmúlt világ feledhetetlen tanújelei.

Nyári közösségi szolgálaton

Eredményes és sikeres közösségi szolgálaton vett részt múzeumunkban **Kavalecz Kristóf**, a Kratochvil Károly Honvéd Középiskola és Kollégium 10. c osztályos növendéke. Fiatal kora ellenére óriási lelkesedéssel és gazdag szakmai ismeretekkel katalogizálta a Katonai emlékek szobájának tárgyait, fegyvereit, eszközeit.

- 1.: 35M Mannlicher szurony
- 2.: 38M Levente kispuska zárszerkezet (kis szériában gyártott ritka zárszerkezet, ezt a rendvédelmi szervek használták számukra készült az egész széria.)
- 3.: MG 34 heveder+2db töltényhüvely (harckocsizók használtak ilyen speciális hevedert.)
- 4.: M1891 Mosin Nagant szurony tokkal (a szuronyt a cári hadsereg használta az I. világháborúban.)
- 5.: 3db 43M jelzőtöltény
- 6.: 43M ismétlő puskacső (a fegyvert a második világháborúban a 43M király géppisztollyal állították hadrendbe, a fegyvert azzal a kifejezett céllal, hogy a németekkel megegyező töltényeket használjunk.)
- 7.: 3db 75M gázálarc
- 8.: 12.7 töltényhüvely
- 9.: BM Határőr hollóházi plakett dísztokkal
- 10.: 40M sisak (ssh39 test, ssh40 párna)
- 11.: 40M sisak (teljes mértékben ssh40)
- 12.: 40M sisak (ssh40 test, ssh39 párna)
- 13.: T34 tank 85mm-es lövegének hüvelye
- 14.: Csendőr altiszti sapka
- 15.: Csendőrtiszti sapka
- 16.: 64M 12literes ételhordó
- 17.: 65M díszöv csat
- 18.: 1895M Mannlicher ismétlő puska csendőri díszszuronya.
- 19.: 1917M rohamsisak (I. világháborút megjárt sisak tarkó részén 3 lyuk is található, amit golyószóró hagyhatott nagy valószínűséggel az olasz fronton.)
- 20.: Magyar királyi rohamsisak (ugyanaz mint az első világháborúban, csak nincs rajta az úgynevezett "rohamszarv".)
- 21.: Model1939 Fallschirmjäger táska (1939-ben Hamburgban készült Erich Schuler gyárában. Érdekesség, hogy ők gyártották a II. világháború összes Mauser Kar98k ismétlőpuskához tartozó tölténytartó övtáskát, amit a háború alatt nagy mennyiségben gyártottak.)
- 22.: 1862M huszárpisztoly csappantyú
- 23.: Magyar Királyi Budapesti 30. honvéd gyalogezred első világháborús harcainak emlékplakettje.
- 24.: MH 5. Bocskai István lövészdandár címer felvarró (Kavalecz Kristóf adománya a múzeum számára.)

Szövőszék adomány 1932-ből

Tarné Magdi összetartó baráti csapattal, férjével adományozta ezt az 1932-ben, Radostyánban készült szövőszéket múzeumunknak. Nagyra becsült múzeumi tárgy, de még értékesebb családi emlék. Édesanyja használta ezt a szövőszéket.

Mile Miklós szervezésével a Tar-házaspár, Gégény Mihály és Juhász Lajos hozták el hozzánk és állították is össze. Mile Miklós és Gégény Misi több alkatrészt felújítottak és újakat is hoztak.

Igazi családi-baráti esemény volt, ahol Magdi krumplilángossal, Miklós pedig kísérőpálinkával emelték a délután hangulatát.

Köszönjük a felajánlást, a muzeális értékű szövőszéket!

(A lap fotóit Borbély Csabáné készítette.)

Impresszum

Felelős szerkesztő: Lucza János Kiadja: Kemece Város Önkormányzata

Technikai szerkesztők: Hajdu Gabriella, Mátyás Tamás Online változat: www.site.kemecse.hu